Ramazan orucuna başlama ve bayram etme konusunda hilâli gözle görmeye itimat etmek, astronomi (takvim) hesaplamalarına itimat etmemek gerekir

﴿ الاعتماد على رؤية الهلال وليس على الحسابات الفلكية ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ الاعتماد على رؤية الهلال وليس على الحسابات الفلكية ﴾

« باللغة التركية »

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Soru:

Bir müslümanın, Ramazan orucuna başlama ve bayram etme konusunda astronomi hesaplamasına (takvime) itimat etmesi, câiz midir?

Ya da oruca başlamak için Ramazan ayının hilâlini, bayram etmek için ise, Şevvâl ayının hilâlini gözle görmesi mi gerekir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah Teâlâ'ya mahsustur.

İslâm şeriatı, hoşgörü dînidir. Onun hükümleri; âlimler, okuma-yazma bilmeyenler, şehirliler ve kırsal kesimde yaşayanlar olmak üzere farklı tabakalardaki bütün insanlar ve cinler için genel ve kapsamlıdır.

Bunun içindir ki Allah Teâlâ, ibâdetlerin vakitlerini bilmelerini sağlayan yolu onlara kolay kılmış ve insanların onları bilmeleri için ibâdetlerin giriş ve çıkış vakitleri konusunda birtakım belirtiler koymuştur.

Örneğin güneşin batmasını, akşam namazının vaktinin girişi ve ikindi namazının vaktinin çıkışının bir belirtisi kılmıştır.Kızıllığının kaybolmasını, yatsı namazının vaktinin girişinin bir belirtisi kılmıştır.

Hilâlin, ay sonunda gözden kaybolup gözükmemesini, yeni hicrî ayın başlangıcı ve önceki ayın sona erişinin bir belirtisi kılmıştır.

Allah Teâlâ, astroloji veya astronomi diye bilinen, insanlardan pek az bir kesimden başkasının bilmediği kamerî ayın başlangıcını bilmekle bizi sorumlu tutmamıştır. Nitekim Kur'an ve sünnetten deliller; müslümanların Ramazan orucuna başlamaları için Ramazan hilâlini, bayram etmeleri için de Şevval hilâlini görmeleri için gelmiştir. Aynı şekilde Kurban bayramı ve Arefe gününün sâbit olması için de durum böyledir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿...فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ فَلۡيَصُمۡهُۖ ...﴾ [سورة البقرة من الآية : 185]

"... O halde sizden kim, Ramazan ayını idrak ederse, onda oruç tutsun..."[1]

Yine şöyle buyurmuştur:

﴿ ۞ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ ۖ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ ... ﴾

[سورة البقرة من الآية: ١٨٩]

"(Ey Peygamber! Ashâbın) **sana yeni doğan aylardan soruyorlar.** (Onlara) **de ki: Onlar insanların faydası ve hac için birer vakit ölçüleridir...**"[2]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

((إِذَا رَأَيْتُمُ الْهِلَالَ فَصُومُوا وَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَأَفْطِرُوا، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلَاثِينَ.)) [رواه النسائي]

"**Ramazan hilâlini gördüğünüz zaman oruca başlayın ve Şevval hilâlini gördüğünüz zaman bayram edin.** (Oruca başlamak için Ramazan hilâli, bayram etmek için de Şevval hilâli, hava kapalı veya bulutlu olduğundan dolayı) **size görünmezse, sayıyı otuz güne tamamlayın.**"[3]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, orucun sâbit olması için Ramazan hilâlinin, bayramın sâbit olması için de Şevval ayının hilâlinin görülmesini şart kılmış ve bunu, yıldızların hesabına ve gezegenlerin seyrine bağlamamıştır. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile Râşid halifelerin zamanı, dört mezhep imamı ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in fazîlet ve hayırlı olduklarına şâhitlik ettiği üç dönem buna göre amel etmişlerdir.

İbâdetlerin başlangıcı konusunda Kamerî ayların sâbit olması için astroloji ilimine müracaat etmek ve hilâlin görülmesini terk etmek, içinde hayır olmayan ve şeriatta hiçbir dayanağı olmayan bid'atlardandır.Her türlü iyilik, dînî konularda ilk müslümanların yoluna uymaktadır. Her türlü şer de dînde sonradan ihdas edilen bid'atlardadır.

Allah Teâlâ, bizi, sizi ve bütün müslümanları açık ve gizli fitnelerden korusun.[4]

---

[1] Bakara Sûresi: 185
[2] Bakara Sûresi: 189
[3] Nesâî
[4] İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 10, s: 106.